

Candidatura Autònoma de Treballadors i Treballadores de l'Administració de Catalunya

CATAC **CRAC**

Intersindical Alternativa de Catalunya

SOS SERVEIS SOCIALS:
Grup de Treball de Serveis Socials de l'Administració LocalMarç 2018
www.catac.cat**LECTURES CRÍTIQUES**Núm
2**EL PERQUÈ DE LA CAMPANYA “PER A TOT?”:
LA METÒDICA VULNERACIÓ DELS DRETS SOCIALS
SOBRE ELS SERVEIS SOCIALS A L'ÀREA DE BARCELONA****1. COL·LAPSE DELS SERVEIS SOCIALS MUNICIPALS :**

Des de les **seccions sindicals de d'administració local del sindicat IAC-CATAC**, els treballadors i treballadores que realitzem la nostra feina als **àmbits dels serveis socials**, principalment dels Serveis Bàsics d'Atenció Social o Serveis Socials Bàsics (**SSB**) municipals, vam començar a l'abril de 2017 una campanya que hem anomenat “**Per a tot?**”, on denunciem la **situació de col·lapse dels serveis i la total saturació dels professionals**, sobretot per dues causes:

- **Augment progressiu i continuat de la desigualtat i la pobresa** entre la població en general i progressiva incorporació de nous contingents -abans considerats classe mitjana dins d'aquests sectors- a les capes de població en situació de pobresa i vulnerabilitat social des de l'inici de la crisi l'any 2008
- **Agreujament de les condicions de vida de la població més vulnerable** per l'efecte destructor de la crisi econòmica i les subsegüents conseqüències producte de les retallades en els serveis públics que van iniciar-se a l'estat espanyol i a Catalunya l'any 2011

Durant aquest període de crisi econòmica i social (2011-2017), **han estat els Ajuntaments** els organismes públics que han protagonitzat la prestació dels serveis socials i s'han responsabilitzat de l'atenció directa, la cobertura de necessitats bàsiques i ajuts d'urgència social, en un context dramàtic de manca de recursos de tot tipus.

Davant aquesta situació, agreujada per la pròpia acció institucional (retallades), la mateixa Generalitat assumeix un diagnòstic molt preocupant (de forma cínica i hipòcrita, ja que són

coneixedors de la situació de col·lapse dels SSB) sobre un augment exponencial de la demanda¹. Malgrat ser la responsable competent, la **Generalitat** va decidir traspassar-la als **ens locals**, **coneixent la situació d'emergència** per la qual estaven passant, demostrant que la **forma més habitual, barata e ineficient d'afrontar les demandes de protecció social és delegar i acumular noves competències i tasques (efecte calaix de sastre) als SSB sense dotar-los de recursos ni reforçar les plantilles**, com està obligada a complir **en el cas que estigués disposada a fer-ho adequadament**.

2. QUÈ FA LA GENERALITAT DE CATALUNYA? :

Què fa la Generalitat? Quina és la posició de la instància competent i responsable principal de la **previsió, objectius de cobertura, Cartera de Serveis Socials i provisió d'aquests recursos a Catalunya?**

- **Constatem l'absència de voluntat d'INCREMENTAR els recursos de la Cartera de Serveis Socials.** Aquesta consigna "per se" obeeix a una directriu política. **Una omisió deliberada en connivència amb una política de retallades.** L'autèntica prioritat política, **per davant dels continguts legals és l'ajornament permanent d'un reglament de la Llei 12/2007 i el subdesenvolupament i suspensió d'actualització (2011) de la Cartera de Serveis.** Això vol dir detenir el desenvolupament dels mitjans que la ciutadania necessita i tanmateix dels recursos amb els que comptem els professionals per cobrir les necessitats de la població.
- Quan la pròpia **Generalitat reconeix l'important augment de la demanda, davant de la qual s'hauria d'oferir més atenció²,** proposen que **s'ha de prioritzar, innovar i optimitzar més i millor recursos encara més escassos per dotar de més "qualitat" els serveis, la qual cosa és INVIABLE a la pràctica i INTOLERABLE com directriu tècnica.** Aquesta fórmula suposa una **vulneració dels drets socials de les persones ateses i una burla als tècnics municipals responsables dels serveis socials.**
- **Pel que fa a la pròpia Llei 12/2007 de Serveis Socials, el dictamen elaborat pel Col·legi de Treball Social a l'abril de 2017 aclareix que "al marge d'aquesta llei específica, en els nou anys que han transcorregut des de la seva promulgació, no s'ha aprovat cap reglament que desenvolupi l'ordenació dels serveis socials bàsics".**

¹Model de Serveis Bàsics de Catalunya. Generalitat de Catalunya 2015.

²"la més adient per fer front a les seves necessitats". Model de Serveis Bàsics de Catalunya. Generalitat de Catalunya 2015.

- Respecte la **Llei 4/2016 de Mesures de Protecció del Dret a l'Habitatge de les Persones en Risc d'Exclusió Residencial**, no s'ha incorporat als equips de serveis socials el treballador social previst amb dedicació exclusiva en aquest àmbit.³
- Pel que fa a l'**externalització de serveis garantits envers el Tercer Sector**, “també es delega part de l'atenció a la pobresa a les entitats socials, sense tenir en compte que no estan esteses a tot el territori, ni atenen amb les mateixes garanties a tot arreu (als llocs petits, si hi són presents, acostumen a funcionar en exclusiva a base de voluntaris)”. Col·legi de Treball Social. Dictamen-2017 2a EDICIÓ.
- **No es contempla el nou fenomen dels treballadors pobres**, producte de la configuració d'un ampli sector del mercat de treball precaritzat i deflació dels salaris, plasmats en les “feines escombraries” producte de la Reforma Laboral del PP i que requereix del complement de cobertures (econòmiques, en espècies, serveis, etc.) procedents dels serveis socials. **D'aquesta realitat és coneixedora la Generalitat**, ja que existeixen fa anys (aproximadament des de 2013) expedients amb **complements RMI (PIRMI) per rendes molt baixes amb contractes de treball.**

Per tot això, constatem que continua la mateixa dinàmica instal·lada a l'estat espanyol des de 2010 i a Catalunya des del retorn de CiU al poder a l'any 2011, la política de retallades (directes i indirectes), caracteritzada per l'aprovació de lleis sense dotació pressupostària, ni cap augment del recursos d'atenció ni de plantilla: més aviat la **recepta** en quant al **sector públic** va ser **atendre més persones amb menys recursos.**

La (no) implementació d'aquestes polítiques és una **acció deliberada**, ja que la **mateixa impossibilitat burocràtico-administrativa** de portar-les a terme amb eficiència significa **estalvi, retallades indirectes i reducció de despesa.**

3. NO HI HA ALTERNATIVA?

Malgrat l'assumpció de discursos d'emancipació social, continua imperant en la classe política la idea que “**NO HI HA ALTERNATIVA**” a les receptes de l'austeritat, on **els serveis socials son l'embornal del sistema**, amb unes **funcions de dissuasió** com element del procés de normalització social, de **reciclatge** d'allò que pugui ser recuperat (sempre que tingui valor al mercat, és clar) i de **contenció** a les “basses de residus” que el sistema considera una part dels serveis socials.

La realitat és que la possibilitat real d'**accedir al mercat de consum és la veritable homologació sense hipocresia de la inclusió social.** Malgrat els discursos del **parasitisme social** sobre la ciutadania beneficiària dels serveis socials, el benestar del que proveeix el sistema és **insultant** per

³“el Govern ha d'habilitar(...) la incorporació als equips de serveis socials bàsics d'un perfil professional específic”el qual, al **moment de redactar aquest document encara no se sap com ni quan es concretarà aquesta disposició.** Col·legi de TS. Dictamen-2017 2a EDICIÓ.

a la **classe mitjana (NCM)** caiguda en desgràcia, una cobertura material insuficient per compensar els dèficits que arrossega i que continuen creixent a mesura que l'evolució de la economia recompensa/castiga/ abandona diferencialment als diversos sectors de la població, engrandint exponencialment la desigualtat⁴. Aquesta és la **funció dissuasòria**, que desenvolupen indirectament els serveis socials de forma simbòlica: el quadre explícit del que t'espera si no acceptes les condicions dels contractes de feina del mercat de treball. Els individus han de triar estar **dins (in) o fora (out), principi fonamental de la exclusió social: la inclusió al preu de la precarietat i/o la pobresa**.

Ès evident que, tal com es vertebren aquests serveis, **els serveis socials funcionen com un dispositiu de protecció** que els governs dissenyen i desenvolupen **per protegir a la societat contra els pobres**, vers al contacte “contagiós” de l'epidèmia que genera el sistema neoliberal de l'exclusió social, i que es reflecteix perfectament en el marcat **caràcter assistencial** i la insistència en la **centralitat de la persona** (individualització que utilitza la retòrica de la inclusió social com mecanisme d'acceptació de la precarització laboral i social) que postula el document de la Generalitat sobre el “Model català de serveis socials”.

Des d'aquesta òptica, **els treballadors dels serveis socials** observem com **darrere del discurs del Govern Central i la Generalitat d'ajut als desfavorits s'amaga una lluita vers als pobres i no vers a la pobresa**.

4. LA CAMPANYA “SERVEIS SOCIALS DIGNES JA”: #SERVEISSOCIALSDIGNESJA

Des de les nostres seccions sindicals, de les que formem part professionals dels serveis socials i d'altres col·laboradores, hem llançat la campanya [#serveissocialsdignesja](#) per **qüestionar l'actual sistema de benestar, denunciant** alhora l'abandonament de la qüestió social per part del Govern central i la suspensió de les polítiques socials de la Generalitat des del començament de les retallades (10 anys), així com la nostra voluntat de contribuir activament a la **transformació social amb propostes VIABLES de millora de les condicions de vida dels col·lectius més vulnerables, deixant enrere l'assistencialisme per assolir una veritable igualtat d'oportunitats dins d'una societat més equitativa i justa**.

PER LA JUSTÍCIA SOCIAL JA!!!!

Més informació a <http://treballsocialcatala.blogspot.com.es>

⁴ http://www.eldiario.es/economia/UE-desigualdad-economica-Espana-situacion_0_711129794.html